
Förslag till skyddsföreskrifter för Hanö vattenskyddsområde

ALLMÄNT

Nedan angivna föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta. Skyddsområdet består av en zon som motsvarar primär skyddszon. Följande föreskrifter gäller inom primär skyddszon utöver befintlig lagstiftning (se avsnittet *Allmänna upplysningar* för ytterligare information).

Skyddsföreskrifterna har till uppgift att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet, dvs. att avvärja eller minska risken för kvalitetsförsämringar i grundvatten på kort och på lång sikt (flergenerationsperspektiv). Syftet med skyddsområdet och tillhörande skyddsföreskrifter är därmed också att förhindra verksamheter och åtgärder som kan medföra risk för förorening av vattenresursen.

Huvudman för vattentäkten är Sölvesborg Energi.

Tillsynsmyndighet är Länsstyrelsen i Blekinge län eller den av länsstyrelsen utsedd kommunal myndighet.

Förutom förbud, krav på tillstånd eller anmälan enligt dessa föreskrifter kan det också finnas krav enligt annan lagstiftning.

DEFINITIONER AV BEGREPP I DESSA SKYDDSFÖRESKRIFTER

De ord som är definierade nedan är markerade med kursiv stil i föreskrifterna.

Avfall avser varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med enligt 15 kap. 1 § miljöbalken.

Avloppsvatten avser spillvatten eller annan flytande orenlighet, vatten som används för kylning, vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss eller vissa fastigheters räkning eller vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats, enligt 9 kap. 2 § miljöbalken.

Brandfarlig vätska avser vätska med flampunkt som är lika med eller lägre än 100°C.

Borrning avser rödrivning, undersökningsborrning, geotekniska undersökningar samt jämförbara typer av borrhningsarbeten i mark.

Dagvatten är tillfälligt förekommande, avrinnande vatten på markytan eller på en konstruktion. Dagvatten som avleds inom detaljplan, som inte görs enbart för en viss eller vissa fastigheters räkning, är i 9 kap. 2 § miljöbalken definierat som *avloppsvatten* och är vid utsläpp miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 1 § miljöbalken.

Farligt avfall avser sådant avfall som är markerat med en asterisk (*) i bilaga 4 till avfallsförordningen 2011:927 eller som enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 12 § ska anses vara farligt avfall.

Hantering enligt 14 kap. 2 § miljöbalken avser tillverkning, bearbetning, behandling, transport, omhändertagande, användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse, avledning och därmed jämförbara förfaranden inklusive spridning.

Kemiskt bekämpningsmedel avser en kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel betraktas som kemiskt bekämpningsmedel.

Inert avfall avser avfall som inte genomgår några väsentlig fysikaliska, kemiska eller biologiska förändringar. Inert avfall löses inte upp, bryts inte ner, brinner inte och reagerar inte på något annat sätt, enligt SFS 2001:512 om deponering av avfall.

Miljöfarlig verksamhet avser enligt 9 kap. 1 § miljöbalken:

1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten,
2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller
3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

Motordrivet fordon avser ett fordon som för framdrivande är försett med motor, dock inte ett eldrivet fordon. Motordrivna fordon delas in i motorfordon, traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon enligt lagen SFS 2001:599 om vägtrafikdefinitioner.

Permanent upplag av timmer, bark, flis, spån, bränslepellets och jämförbara produkter avser högar av material vars sammanlagda volym är större än 1000 m³s (m³s =stjälpt kubikmeter, yttervolym) som läggs öppet utan nederbördsskydd och direkt på marken och som ligger längre än ett år.

Petroleumprodukt avser en vätska som utgör en blandning av olika kolväten. Exempel på petroleumprodukter är bensin, diesel och eldningsolja.

Punktsanering avser åtgärder som vidtas mot skadedjur som kan innebära störning eller kan vara skadlig för människors eller djurs hälsa och som inte är ringa eller tillfällig.

Schaktningsarbeten avser sänkning av markytan till ett djup större än 1,5 meter eller på område större än 50 m².

Sekundärt skydd avser anordning som säkerställer att vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare.

Täktverksamhet avser tagande av sten, grus, sand, matjord, torv eller därmed jämförbara nyttigheter för bortforsling eller lagring eller förädling på platsen.

Uppställning avser parkering med en varaktighet över fyra timmar och att fordonet/maskinen har lämnats oövakat. Uppställning inom brukningscentrum anses ej vara oövakat. Med ett brukningscentrum avses en bebodd bostadsbyggnad som inte ligger långt ifrån ekonomibyggnaderna och lantbruksdriftens centrum i övrigt.

Växtnäringsämne avser mineraliska gödselmedel, stallgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin) vedaska samt övriga organiska gödselmedel, dock ej mikronäringsämnen eller gödsel från betande djur inom vattenskyddsområdet.

Yrkesmässig avser sådan verksamhet som har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär. Verksamheten behöver dock inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på vinstsyfte avser att markera gränsdragningen mot hobbyverksamhet.

Ändring av befintlig verksamhet avser byte eller komplettering av verksamhetsinriktning/branschklassning enligt miljöprövningsförordningen eller flytt av/utökning av befintlig verksamhet in i skyddsområdet.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

§ 1 PETROLEUMPRODUKTER OCH BRANDFARLIGA VÄTSKOR

PRIMÄR SKYDDSZON

Hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor med en sammanlagd volym överstigande 50 liter är **förbjudet**. Från förbudet undantas:

- 1) Transporter genom skyddszonen.
- 2) Användning av motorbränsle i maskiners och fordons egna tankar.
- 3) *Hantering* i form av lagring för lantbruksändamål, kommersiell verksamhet eller i samband med uppvärmning av byggnader. Sådan *hantering* kräver i stället **tillstånd** från tillsynsmyndigheten.
- 4) *Hantering* i form av fyllning och transport för lantbruksändamål, kommersiell verksamhet eller i samband med uppvärmning av byggnader. Sådan *hantering* är dock **förbjuden** om den inte sker på sådant sätt att spill och läckage kan samlas in och omhändertas.

Hantering av upp till 50 liter *petroleumprodukter* och *brandfarliga vätskor* är **förbjuden** om den inte sker på hårdgjord tät yta med uppsamlingsmöjligheter och på sådant sätt att spill och läckage kan samlas in och omhändertas. Från förbudet undantas *hantering* enligt punkterna 1-2 ovan.

§ 2 MOTORDRIVNA FORDON OCH MASKINER MED FÖRBRÄNNINGSMOTOR

PRIMÄR SKYDDSZON

Det är **förbjudet** att *ställa upp motordrivna fordon*, maskiner med förbränningsmotor samt släp med innehåll av för människors hälsa eller miljön skadliga ämnen annat än på plats som är försedd med anordning som förhindrar att spill tränger ner i marken. Från förbudet undantas maskiner och fordon med en tank som rymmer max 50 liter bränsle samt fritidsbåtar.

§ 3 KEMISKA BEKÄMPNINGSMEDEL

PRIMÄR SKYDDSZON

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver **tillstånd** från tillsynsmyndigheten. Undantag görs för transporter och *punktsanering* mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors eller djurs hälsa samt för svampbekämpning i byggnader.

Icke yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel utomhus är **förbjuden**. Från förbudet undantas bekämpningsmedel enligt särskild förteckning, som fastställs av tillsynsmyndigheten.

All förvaring av kemiska bekämpningsmedel är **förbjuden** såvida den inte sker inomhus i torrt frostfritt utrymme med tätt och avloppslöst golv.

Fyllning och rengöring av sprututrustning är **förbjuden** annat än på tät platta med anordning för uppsamling. Innan plattan tas i bruk krävs tillstånd från tillsynsmyndigheten.

§ 4 VÄXTNÄRINGSÄMNINGEN

PRIMÄR SKYDDSZON

Spridning av växtnäringsämnen i större mängd än vad som erfordras för att möta växtens behov och upptagningsförmåga är **förbjuden**.

§ 5 UPPLAG AV TIMMER, BARK, SPÅN, FLIS OCH BRÄNSLEPELLETS

PRIMÄR SKYDDSZON

Permanent upplag utomhus av timmer, bark, flis, spån, bränslepellets och jämförbara produkter är **förbjudna**.

Bevattning av timmerupplag är **förbjuden**.

§ 6 AVLEDNING AV AVLOPPSVATTEN OCH DAGVATTEN

PRIMÄR SKYDDSZON

Att inrätta nya avloppsanläggningar för utsläpp eller infiltration av spill-, avlopps- eller dagvatten med grundvatten som direkt eller indirekt recipient är **förbjudet**.

§ 7 HANTERING AV AVFALL

PRIMÄR SKYDDSZON

Förvaring av *avfall* direkt på mark är **förbjuden**. Nedgrävning och spridning av *avfall* på mark är **förbjuden**. Undantag görs för förvaring och spridning av trädgårdsavfall, rena jordmassor och annat *inert avfall* som kan jämföras med detta.

Förvaring av *farligt avfall* utöver normala hushållsmängder eller mängder anpassat efter verksamhetsbehov kräver **anmälan** till tillsynsmyndigheten, såvida inte verksamheten kräver tillstånd eller anmälan enligt förordningen SFS 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

§ 8 MILJÖFARLIG VERKSAMHET

PRIMÄR SKYDDSZON

Nyetabletering av verksamhet, som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen och som inte regleras under någon annan paragraf i dessa skyddsföreskrifter är **förbjuden**. Tillstånds- eller anmälningspliktig ändring av sådan befintlig verksamhet eller nyetabletering av mindre verksamhet som varken är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen och som kan förorena yt- eller grundvatten kräver **tillstånd** från tillsynsmyndigheten.

Minskning av befintlig verksamhet omfattas inte av förbud eller tillståndsplikt.

Förvaring av märkningspliktiga kemiska produkter utöver vad som krävs för fastigheternas normala nyttjande, kräver **anmälan** till tillsynsmyndigheten. Utomhusförvaring av kemiska produkter för hushållsförbrukning är **förbjuden**.

§ 9 TÄKTVERKSAMHET, SCHAKTNINGSARBETEN OCH BORRNING

PRIMÄR SKYDDSZON

Nyetabletering av *täktverksamhet* är **förbjuden**.

Pålning, spontning, underjordsarbete, *börning*, sprängning, utfyllnad och schaktningsarbeten eller liknande kräver **tillstånd** från tillsynsmyndigheten.

Massor som kan förorena yt- och grundvatten är **förbjudna** att använda för utfyllnad eller avjämning.

§ 10 ENERGIANLÄGGNINGAR OCH DRICKSVATTENBRUNNAR

PRIMÄR SKYDDSZON

Anläggning av ny mark-, berg- och grundvattenvärmeanläggning samt ny dricksvattenbrunn för uttag av grundvatten är **förbjuden**. Ändring av befintlig anläggning kräver **tillstånd** från tillsynsmyndigheten.

§ 11 VÄGHÅLLNING

PRIMÄR SKYDDSZON

Upplag utomhus eller tillverkning av asfalt, oljegrus, halkbekämpnings- eller dammbindningsmedel är **förbjudet**.
Upplag av asfalt, oljegrus, halkbekämpnings- eller dammbindningsmedel med nederbördsskydd och på tät platta kräver **tillstånd** från tillsynsmyndigheten.

Användning av kemiska bekämpningsmedel vid underhåll och nybyggnation av vägar är **förbjuden**.

Spridning av vägsalt eller saltinblandad sand/grus i annan omfattning än den som behövs för halkbekämpning av vägar är **förbjuden**.

Spridning av dammbindningsmedel kräver **tillstånd** från tillsynsmyndigheten.

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Förbud, tillståndsplikt eller anmälningsplikt för befintliga verksamheter enligt dessa skyddsföreskrifter börjar gälla sex månader efter det att beslutsmyndigheten fastställt skyddsföreskrifterna.

Huvudmannen ges undantag från föreskrifterna för akuta arbeten avseende VA- anläggningen.

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

a) Påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifterna kan medföra ansvar enligt 29 kap. 2 och 2 a § i miljöbalken.

b) Information

Fastighetsägare har skyldighet att informera brukare, hyresgäster, arrendatorer och övriga som kan vara berörda av skyddsföreskrifterna.

c) Tillstånd och anmälan

Tillståndsansökningar och anmälningar enligt dessa skyddsföreskrifter prövas av tillsynsmyndigheten.

I de fall en verksamhet eller åtgärd kräver anmälan till tillsynsmyndigheten ska anmälan göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärden vidtas. Med god tid avses minst sex veckor.

Tillstånd kan förenas med villkor om åtgärder för att undvika vattenförorening.

Beslut i anmälningsärenden kan förenas med föreläggande om försiktighetsmått.

Tillståndsansökningar, anmälningar och beslut enligt dessa föreskrifter eller annan lagstiftning som berör skyddet av vattentäkten ska lämnas för kännedom till huvudmannen för vattentäkten. Huvudmannen ska beredas tillfälle att avge yttrande innan beslut fattas i ärende som kan innebära risk för påverkan av vattentäkten.

d) Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening ska anmälas av den som orsakat eller fått kännedom om händelsen, enligt 2 kap. 1 och 5 § samt 2 kap. 4 § förordningen SFS 2003:778 om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten, tel. 112, eller i icke akuta fall till tillsynsmyndigheten.

Vid utsläpp av giftiga eller skadliga ämnen eller om det föreligger överhängande fara för ett sådant utsläpp ska länsstyrelsen, polismyndigheten, tillsynsmyndigheten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap underlättas. Olyckshändelser som anmäls till räddningstjänsten eller tillsynsmyndigheten ska omedelbart anmälas vidare till huvudmannen.

e) Ersättning

Miljöbalken innehåller i 31 kap. 4 och 5 §§ regler om ersättning vid restriktioner till följd av vattenskydds-föreskrifter. Markägaren har rätt till ersättning i fall där mark tas i anspråk eller där pågående markanvändning avsevärt försvåras till följd av föreskrifter enligt 7 kap. 22 § om åtgärder eller inskränkningar som rör vattenskydds-område.

Restriktioner som motsvarar vad som gäller enligt de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. MB medför normalt ingen rätt till ersättning.

Fastighetsägare som vill göra ersättningsanspråk väcker talan hos Mark- och miljödomstolen inom ett år från det att beslutet om vattenskyddsföreskrifter har vunnit laga kraft (31 kap 13 § MB).

f) Dispensmöjligheter

Om särskilda skäl föreligger får den som fastställt föreliggande skyddsföreskrifter medge dispens från dessa enligt 7 kap. 22 § miljöbalken. Länsstyrelsen medger dispens efter att ha hört berörda kommunala myndigheter. I samband med sådan prövning kan den som fastställt föreliggande föreskrifter föreskriva de särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening enligt 16 kap. 2 § miljöbalken. Dispens får, enligt 7 kap. 26 § miljöbalken, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

g) Uppsättning av skyltar, stängsel m.m.

Huvudmannen för vattentäkten ska tillse att informationsskyltar finns uppsatta på väl synlig plats invid vägar och vid huvudleder som leder in i och ut från skyddsområdet. Skyltningen ska utföras enligt de rekommendationer som givits ut av Naturvårdsverket.

För uppsättande av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, inom ett avstånd av 50 meter från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen SFS 1971:948 länsstyrelsens tillstånd. Inom vägområdet krävs tillstånd av väghållningsmyndighet enligt 43 § väglagen SFS 1971:948. Det är lämpligt att huvudmannen regelbundet informerar samtliga fastighetsägare och brukare inom skyddsområdet om här meddelade föreskrifter.

h) Hänsynsregler

I 2 kap. miljöbalken finns de allmänna hänsynsreglerna, som bl.a. innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd, ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet.

Dessutom ska en verksamhetsutövare utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iakttä de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

i) Övrig lagstiftning

Utöver dessa föreskrifter kan det krävas prövning enligt annan lagstiftning för viss verksamhet t.ex. spridning av bekämpningsmedel och *hantering av brandfarliga vätskor*.

j) Spridning av bekämpningsmedel

Förordningen SFS 2014:425 om *bekämpningsmedel* styr användningen av bekämpningsmedel. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2015:2 om spridning och viss övrig *hantering av växtskyddsmedel* reglerar användningen av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde.

k) Spridning av växtnäringsämnen

En anmälan om spridning av växtnäring ska innehålla information med syfte att underlätta bedömningen av risk för kväveläckage, och vara inlämnad senast 28 februari. Omfattar anmälan en flerårig växtföljd avses senast 28 februari år ett för växtföljden.

All gödsling ska ske enligt gödslingsplan. Tillämpningen av gödselplanen skall dokumenteras i journal, som årligen, senast 28 februari påföljande år, redovisas till tillsynsmyndigheten.

I förordningen SFS 1998:915 om miljöhänsyn i jordbruket anges regler för spridning av gödselmedel. I Jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2004:62 om miljöhänsyn i jordbruket anges regler för begränsning av antalet djur i ett jordbruk, lagring och spridning av stallgödsel samt krav för att åkermark ska anses höst- eller vinterbevuxen. I kungörelse med föreskrifter SNFS 1994:2 om skydd för miljö regleras när avloppsslam i jordbruket används.

l) Hantering av brandfarliga vätskor

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2017:5 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde. Dessa innebär bl.a. att ytor på vilka brandfarliga vätskor hanteras ska utformas på sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och tas om hand. Vidare ska informationsskylt om "vattenskyddsområde" vara uppsatt. Sådan skylt kan vid behov tillhandahållas av vattentäktens huvudman.

Cistern eller lösa behållare för en sammanlagd lagrad volym som är större än 250 liter ska ha *sekundärt skydd* (om det ej är fråga om cistern i ett bostadshus, pannrum eller liknande som är under regelbunden uppsikt).

Övriga krav på cisterner regleras genom föreskrifter från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB FS 2018:3).

m) Ny lagstiftning

Bestämmelser enligt nya lagar och förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.